

SUE TOWNSEND

A 13 ÉS 3/4 ÉVES

ADRIAN MOLE

TITKOS NAPLÓJA

MÓRA

SUE TOWNSEND

A 13 és 3/4 éves

Adrian Mole

titkos naplója

SUE TOWNSEND

A 13 ÉS 3/4 ÉVES

ADRIAN MOLE

TITKOS NAPLÓJA

Móra Könyvkiadó

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Sue Townsend: *The Secret Diary of Adrian Mole aged 13 3/4*
Methuen, London, 1983
© 1982 Sue Townsend

Borítóterv: Radványi Maja

Fordította: Békés Pál

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása - beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését - szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezményel
megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

Hungarian translation © Békés Pál, 1986, 2023
Hungarian edition © Móra Könyvkiadó, 2023

*Colinnak és persze Seannak,
Dannek, Vickinek és Elizabethnek
köszönettel és szeretettel*

*Paul csak ment, és mintha számtalan csavar
szorítaná belülről... De azért beszélgetett
anyjával. Soha nem vallotta volna be,
mennyire szenved a szorítástól, anyja pedig
sejtette ugyan, de csak halványan.*

D. H. Lawrence: Szülők és szeretők
(Róna Ilona fordítása)

Január 1. Csütörtök

ÜNNEPNAP ANGLIÁBAN, ÍRORSZÁGBAN,
SKÓCIÁBAN ÉS WALESBEN

Újévi elhatározásaim:

1. Átkísérem a vakokat az úttesten.
2. Minden este fellógatom a nadrágomat.
3. Visszateszem a borítót a lemezeimre.
4. Az idén sem fogok dohányozni.
5. Soha többé nem nyomogatom a pattanásaimat.
6. Kedves leszek a kutyához.
7. Segítem a szegényeket és a tudatlanokat.
8. Mivel tegnap hallottam azokat a gusztustalan hangokat odalentről, azt is megfogadom, hogy soha nem iszom alkoholt.

Apa a tegnap esti bulin leitatta a kutyát cseresznyepálinkával. Ha az Állatvédő Liga megtudná, most jól elkapnák. Nyolc napja múlt karácsony, de anya még mindig nem vette föl a zöld lurexkötényt,* amit ajándékba vettem neki. Jövőre fürdőst kap.

Újévre pattanás nőtt az államon. Ez az én formám.

Január 2. Péntek

ÜNNEPNAP SKÓCIÁBAN. HOLDTÖLTE

Ma rohadtul éreztem magam. Anya az oka. Hajnali kettőkor a „Barna skót legénynél hagytam én a szívem”-et énekelte a lépcső tetején. Amilyen a formám, ilyen az anyám. Ha így megy tovább, a szüleim alkoholisták lesznek. Jövőre már egy nevelőintézetben találhatom magam.

* *Elasztikus, kissé fényes, csillogó anyag.*

A kutya visszaadta a kölcsönt apának. Felugrott, leverte a hajómodellt, és a lábára gubancolódott vitorlázattal kirohant a kertbe. Apa egyfolytában azt hajtogatta: – Három elpocsékolt hónap!

A pattanás az államon egyre nő. Ez is anya miatt van. Gőze sincs a vitaminokról!

Január 3. Szombat

Tébolyba kerget az álmatlanság! Apa kitiltotta a kutyát a házból, az meg egész éjjel ugatott az ablakom alatt. Ez az én formám. Apa ordítva káromkodott. Ha nem vigyáz magára, még elkapja a rendőrség a trágár nyelvezetéért.

Azt hiszem, ez a pattanás tulajdonképpen furunkulus.* Épp ott van, ahol mindenki látja; ez az én formám. Hangsúlyoztam, hogy ma még egy fikarcnyi C-vitamint sem ettem. Anya erre azt mondta: – Akkor menj, és vegyél egy narancsot. – Hát ez jellemző.

Még mindig nem vette föl a lurexkötényét. Boldog leszek, ha végre visszamehetek az iskolába!

Január 4. Vasárnap

KARÁCSONY UTÁN A MÁSODIK

Apa megkapta az influenzát. Amilyen nálunk a koszt, nem meglepő. Anya kiment az esőbe, hogy C-vitaminos üdítőt szerezzen neki, de mint közöltem is vele: – Most már késő. – Csoda, hogy nem kapunk skorbutot.** Anya azt mondja,

* *Sűrű folyadékkal teli bőrtályog.*

** *A C-vitamin hiánya miatt kialakuló betegség, jellemzően vérszegénységgel, foghullással és bőr alatti bevérzésekkel jár.*

nem lát semmit az államon. De csak mert büntudata van a kaja miatt.

A kutya megszökött, mert anya nem csukta be a kaput. Eltörtém a lemezjátszó karját. Még nem tudja senki, és ha egy kis szerencsém van, apa sokáig lesz beteg. Rajtam kívül csak ő használja. A köténynek nyoma sincs.

Január 5. Hétfő

A kutya még nem jött vissza. Micsoda nyugi van nélküle! Anya felhívta a rendőrséget, és megadta a kutya személyleírását. Rondábbnak tüntette föl, mint amilyen: bozontos szőrzet a szem fölött meg ilyesmik. Szerintem a rendőrségnek jobb dolga is akad, mint hogy kutyák után szaglásszon; vadászhat például gyilkosokra is. Meg is mondtam anyának, de ő újrahívta őket. Megérdemelné, hogy aztán majd jól meggyilkolják.

Apa még mindig az ágyban heverészik. Állítólag beteg, de én láttam, hogy most is dohányzik!

Ma átjött Nigel. Lebarnult a karácsonyi szünetben. Úgy tűnik, Nigel hamarosan belebetegszik, hogy haza kellett jönnie. Rosszul bírja az angol huzatot. Azt hiszem, helytelen volt, hogy külföldre vitték a szülei.

Még egyetlen pattanása sincs.

Január 6. Kedd

VÍZKERESZT.* ÚJHOLD

Vaj van a kutya fején:

Leverte a kilométerórát a rendőr bringájáról, és mindent

* Egyházi ünnep. A háromkirályok (napkeleti bölcsek): Gáspár, Menyhért, Boldizsár Betlehembe érkezése Jézus imádására.

összezűrözött. Szerintem mindannyian a bíróságon végezzük. A rendőr azt mondta, hogy a kutyát pórázon kell tartani, és megkérdezte, hogy mióta sánta. Anya azt felelte, hogy egyáltalán nem sánta, és végigvizsgálta. Egy apró kalózfigura szorult a bal mellső mancsába.

Amint anya kiszedte a kalózt, a kutya olyan boldog lett, hogy felugrott a sáros mancsával a rendőr zubbonyára. Anya törlőruhát hozott a konyhából, de a törlő eperlekváros volt, ott, ahol beletöröltem a kést, így aztán a zubbony csak egyre maszatosabb lett. A rendőr elment. Biztos vagyok benne, hogy káromkodott. Akár fel is jelenthetném érte. Kikeresem az új szótáramból azt, hogy „vízkereszt”.

Január 7. Szerda

Reggel átjött Nigel az új bringájával. Van rajta kulacs, kilométeróra, visszapillantó, és sárga a nyerge, meg egészen vékony versenykerekei vannak. Ilyen bringa Nigelnek! Kár belé! Csak a boltba megy vele meg vissza. Ha az enyém lenne, én körbejárnám az egész országot, és tapasztalatokat gyűjtenék.

A pattanás vagy furunkulus a csúcson! Most már nem nőhet tovább!

Találtam a szótárban egy szót, ami pontosan illik apára. *Szimuláns*.^{*} Még mindig ágyban van, és nyakalja a C-vitamint.

A kutyát a szenessufniba zárták.

A vízkeresztnek van valami köze a háromkirályokhoz. Na bumm!

* *Betegséget színlelő.*

Január 8. Csütörtök

Most anya kapta el az influenzát. Ez azt jelenti, hogy nekem kell ellátni mindkettőjüket. Ez az én formám.

Egész nap föl-le rohangáltam a lépcsőn. Estére nagy vacsorát főztem nekik: két buggyantott tojást babbal meg gríz-pudingot konzervből. (Még jó, hogy fölvettem a zöld lurex-kötényt, mert a buggyantott tojás kirepült a serpenyőből, és rám buggyant.) Amikor észrevettem, hogy egy falatot sem ettek belőle, majdnem mondtam valamit. Annyira betegek azért nem lehetnek. Kivittem az egészet a kutyának a szenessufniba. Holnap reggel jön a nagymama, ki kellett pucolnom a leégett serpenyőt, és megsétáltatni a kutyát. Fél tizenkettő volt, mire lefeküdtem. Nem csoda, hogy a koromhoz képest alacsony vagyok.

Ami leendő pályámat illeti, hát orvos az nem leszek.

Január 9. Péntek

Köhögés, köhögés, köhögés egész éjjel. Amikor az egyik abbahagyta, rákezde a másik. Az ember azt hinné, hogy számíthat némi megértésre egy ilyen nehéz nap után.

Amint megjött a nagymama, egyből felháborodott a házbeli állapotokon. Megmutattam neki a szobámat, ami mindig tiszta és rendes. Kaptam ötven pennyt. De megmutattam az üres üvegeket is a szemétládjában. Erre újra felháborodott.

Nagymama kiengedte a kutyát a szenessufniból. Azt mondta, anya kegyetlen, azért zárta be. A kutya összehányta a konyhapadlót. A nagymama visszazárta.

Kinyomta a pattanást az államon. Csak még rosszabb lett. Elmondtam neki a zöld kötényt, mire azt felelte, hogy ő minden áldott karácsonyra vesz anyának egy százszázalékos akrilkardigánt, de anya még soha, egyetlenegyszer se vette föl egyiket sem!

Január 10. Szombat

De. Most meg a kutya beteg. Megállás nélkül hány; ki kellett hívni az állatorvost. Apa azt mondta, el ne áruljam, hogy két napra be volt zárva a szenessufniba.

Leragasztottam a pattanást, nehogy a kutya bacilusai belemenjenek.

Az állatorvos elvitte a kutyát. Azt mondta, szerinte szorulósa van, és sürgősen meg kell operálni.

Nagymama összeveszett anyával, és hazament. Megtalálta a karácsonyi kardigánokat a rongyoszsákban, darabokra metélve. Felháborító! Amikor vannak, akik éheznek!

Mr. Lucas a szomszédból átjött meglátogatni apát és anyát, akik még mindig ágyban fekszenek. Hozott egy „jobbulást” kártyát meg egy csokor virágot anyának, aki felült az ágyban, hogy bájcevegjen vele. A melle félig kilátszott a hálóingéből. Apa úgy csinált, mintha aludna.

Nigel áthozta a lemezeit. Most punkban adja elő magát, de nem tudom, minek; a lemezekből egy szót se lehet érteni. Ami engem illet: én intellektuel* leszek. Már csak a szorongásaim miatt is.

Du. Meglátogattam a kutyát. Megvolt a műtétje. Az állatorvos egy műanyag zsákot mutatott, tele mindenféle rondasággal! Volt benne egy darab szén, fenyőág a karácsonyi tortáról meg a kalózok apa hajómodelljéről. Az egyik kalóz éppen kardot rántott, és ez nagyon fájhatott a kutyának. A kutya különben sokkal jobban van. Két nap múlva haza is jöhet. Sajnos.

Mikor hazaértem, apa épp telefonált; összeveszett a nagymamával a szemétládában lévő üres üvegek miatt.

Mr. Lucas odafent anyával beszélgetett. Miután elment, apa fölrohant, és összehalászott anyával, aki elbőgte ma-

* Értelmiségi.

gát. Apa rossz passzban van. Úgy látszik, már jobban érzi magát. Csináltam anyának egy csésze teát, pedig nem is kérte. Ettől is elbőgte magát. Egyesekkel egyszerűen lehetetlen jól tenni! A pattanás még megvan.

Január 11. Vasárnap VÍZKERESZT UTÁN AZ ELSŐ

Most már *biztos*, hogy intellektuel vagyok. Tegnap este láttam Malcolm Muggeridge-et* a rétegműsorban, és majd' minden szavát értettem. Minden stimmel: rossz otthoni körülmények, alultápláltság, meg a punkokat is utálok.

Beiratkozom a könyvtárba, azután majd meglátjuk.

Kár, hogy nincs több intellektuel a környéken. Mr. Lucas ugyan kordbársony nadrágot hord, de biztosítási ügynök. Ez az én formám.

Vízkereszt után az első micsoda?

Január 12. Hétfő

Itthon van a kutya. Állandóan a varratait nyalogatja, úgy-hogy amikor eszem, háttal ülök neki.

Reggel anya felkelt, és ágyat vetett szegénynek, hogy abban aludjon, amíg jobban nem lesz. Az ágy egy kartondoboz, azelőtt mosópor volt benne. Apa azt mondta, hogy ettől a kutya tüsszögni fog, amitől aztán felszakadnak a varratai, és az állatorvos még többet kér majd, amiért másodszor is összevarrja.

Összekaptak a dobozon, aztán apa Mr. Lucasszal folytatta. Ámbár az, hogy mit csináljon Mr. Lucas a kutya ágyával, még most sem világos előttem.

* *Brit újságíró és társadalomkritikus.*

Január 13. Kedd

Apa elment dolgozni. Hála az égnek! Fogalmam sincs róla, hogy bírja őt anya elviselni!

Mr. Lucas ma reggel átjött megnézni, kell-e segíteni valamit anyának. Nagyon kedves. Mrs. Lucas a szomszédban a külső ablakokat tisztította. A létra nem látszott valami biztonságosnak. Írtam a rétegműsoros Muggeridge-nek a BBC* címére, és megkérdeztem, mit kell csinálni ahhoz, hogy intellektuel legyek. Remélem, hamarosan válaszol, mert már nagyon unom, hogy úgy magamra hagynak, írtam egy költeményt, csak két percben telt. Még a híres költőknek is tovább tart. Az a címe, hogy *A csap*, de igazában nem a csap a lényege; nagyon mély, az életről szól meg ilyesmikről.

A CSAP – írta: Adrian Mole

*Ébren vagyok, mert csöpög a csap,
Reggelre tó lesz a csap alatt.
Szétázik a szőnyeg felmosórongy nélkül,
És amíg újat vesz, apa belekékül.
Mert úgy hajt majd szegény, hogy tán meg is gebed...
Fuss a ronggyal, apa! Rohanj! Ne légy balek!*

Mutattam anyának, de csak nevetett. Nem egy észkombájbn, az biztos. Még mindig nem mosta ki a tornacuccom, pedig holnap kezdődik a sulis. Hát nem olyan, mint a tévéanyák.

* BBC – British Broadcasting Corporation. Brit, állami tulajdonú közszolgálati műsorszolgáltató.